

2019 VÝROČNÍ ZPRÁVA

 ASOCIACE
LESNÍCH MŠ

OBSAH

ÚVODNÍ SLOVO

CO NÁS ČEKÁ V ROCE 2020 4-5

LEGISLATIVNÍ SITUACE LESNÍCH MŠ A KLUBŮ 6-7

PROJEKTY PODPOŘENÉ Z GRANTŮ 8

PODPOŘENO SPONZORY 9

VZDĚLÁVÁNÍ 10-13

ČLENOVÉ TÝMU 14-15

SPOLUPRÁCE S DALŠÍMI ORGANIZACEMI 16

PŘÍLOHA: FINANČNÍ ZPRÁVA 18-19

ÚVODNÍ SLOVO

Pohled zpátky si dopřáváme vzácně. Výroční zpráva je k tomu dobrou příležitostí. Kdo si vzpomene na přednášku hlavního hosta Letní školy Helle Heckmann? Jejich 5 zlatých klíčů nezestárne nikdy! Jedním ze zlatých klíčů je výživa. V roce 2019 jsme intenzivně žili tématem stravování v lese. Při příležitosti Dne lesních MŠ jsme nejen k pohodlnému svačení venku postavili pohodlné lesní pohovky, typický prvek přírodní pedagogiky. V kruhu jsme se scházeli i na jiné než lesní půdě – pořádali jsme kulaté stoly na Slovensku, v Maďarsku a Polsku, v Praze jsme jednali dvakrát v Senátu a postupně jsme se přibližovali k úspěšnému řešení složité otázky. Kvalitu vzdělávání v lesních klubech a mateřských školách neúnavně posilují lektori v kurzech, které celoročně pořádáme. Jasnou známkou kvality je pak získání titulu Certifikovaná lesní MŠ/klub a těch nám za rok 2019 přibylo 12. Pojdte se s touto výroční zprávou ohlédnout za rokem 2019, rokem, který uplynul jako voda, mnohokrát zahřál u srdce jako oheň, zpevnil Zem pod nohama a otevřel nové obzory. Díky, že u toho jste s námi!

PhDr. Tereza Valkounová, Ph.D.
statutární zástupkyně

CO NÁS ČEKÁ V ROCE 2020

Lesní školky jsou čím dál dostupnější. Zakořeňují jak v české krajině, tak v legislativě, a také v představách rodičů při zvažování té nejlepší školky pro své děti.

Pro Asociaci lesních MŠ (ALMŠ) se tím naplňuje dlouhodobý cíl, který vede ještě dál – **k právu dětí na přírodu a udržitelný rozvoj**. Udržitelný rozvoj pro nás znamená, že přijímáme za své východisko nikdy nekončící proces tvorby rovnováhy ekologických, ekonomických a sociálních vlivů a to na mnoha úrovních, od vedení organizace po pedagogický program. Právo dětí na přírodu je součástí udržitelného rozvoje – chceme, aby každé dítě mělo možnost hrát si v přírodě, protože je to základní zkušenost pro život na Zemi.

ALMŠ potřebuje zajistit i svou **finanční a provozní stabilitu**. Asociace si již před lety předsevzala, že nebude na grantech závislá, a to se daří. Její existence závisí na počtu členů, na podpoře od firem v rámci sponzoringu a dalších partnerů – dárců.

V oblasti **legislativy** je to dotažení vyjednaných legislativních změn ve stravování, otevření problematiky zázemí lesních školek ve stavebním zákoně a vyjasnění pravidel pro nakládání s odpady. Mezi dlouhodobé cíle v oblasti legislativy patří práce na tom, aby legislativa umožňovala vstup lesních MŠ do rejstříku MŠMT pro co nejvíce kvalitních organizací praktikujících přírodní pedagogiku a hlídat a zlepšovat podmínky pro existenci lesních klubů.

POČTY

Certifikace – v roce 2019 bylo certifikováno 12 lesních klubů a MŠ dle Standardů kvality. Svůj certifikát obnovilo dalších 12 lesních klubů a MŠ, kterým uplynula 3 letá lhůta platnosti.

Realizovaných seminářů – 50

Proškolených pedagogů – cca 300

Školek v rejstříku – 35

Vzdělávaných dětí – 770 (kvalifikovaný odhad)

Lesních klubů a MŠ – 106

Nadále posilovat, aby se **členové cítili být členové** a rozuměli přínosům silné sítě (v ČR i v Evropě jsme v tomto unikátem a má to své výsledky). Stejně tak se dlouhodobě soustředíme na rozvoj mezinárodní spolupráce s cílem koordinovat legislativní podmínky pro vzdělávání v přírodě, které jsou definovány na úrovni EU, ovlivňování způsobu implementace EU legislativy do ČR v oblastech, které se týkají kontaktu dětí s přírodou.

V zájmu dobré práce lesních školek bude pokračovat **profesní podpora průvodců**. Také certifikace dle Standardů kvality lesních MŠ má pomáhat zviditelnit, co skutečně je dobrá lesní školka. Dlouhodobým cílem do roku 2020 je mimo jiné podpora oboru, a vznik oboru pedagogů lesní MŠ na úrovni SŠ a VŠ studia, a ukázat, že můžeme k inovativní pedagogice na nižších vzdělávacích stupních vyvolávat diskusi.

ZKUŠENOST RODIČE DĚTÍ Z LESNÍ ŠKOLKY

„Obě mé dcery chodily v předškolním věku výhradně do lesních školek. Nejdříve do lesního klubu, poté, co se naše rodina přestěhovala, také do lesní MŠ. Jejich docházka do obou institucí pro mě byla příležitostí, jak holkám dopřát to, co bych jim sama nezvládla dát. Nejsm pedagog a neuměla bych být s dětmi venku tak, abych je současně systematicky vzdělávala. Přitom jak vzdělání, tak příroda jsou pro mě důležité. V dobrých lesních školkách se obojí potkává. Holky si ze školek odnesly spoustu poznatků, zážitků, kamarádů, ale také skvělých vzorů, které ve svých průvodcích měly. Obě holky tak začaly hrát na hudební nástroje, protože je hudba ve školce „chytla“. Současně si myslím, že obě získaly dobrý základ pro porozumění světu kolem sebe, dobře chápou zákonitosti přírody a svůj vztah k přírodě a učení se o ní nyní dál rozvíjí i na základní škole.“

DĚTI V PŘÍRODĚ

– zasadit se o výchovu a vzdělávání předškolních dětí v institucích v pravidelném dlouhodobém přímém kontaktu s přírodou.

Podpora členských organizací – propojovat, podporovat a vzdělávat členské lesní MŠ a hájit zájmy, diskutovat a společně nastavovat Standardy kvality LMŠ tak, aby byly vítanou pomocí s sebereflexí a sebereprezentací.

SPOLEČENSKÁ OSVĚTA

– zasadit se o celospolečenské chápání kontaktu s přírodou jako nezbytné podmínky zdravého a celistvého vývoje dítěte. Zviditelnovat přínosy komunitou podporovaného vzdělávání pro kvalitu života v místě, kde lesní MŠ a kluby působí.

INOVAČE VZDĚLÁVACÍHO SYSTEMU

– ALMŠ je uznávaná expertní organizace ve vzdělávací politice, partnerem a součástí vzdělávacího prostředí, stabilní a udržitelně se rozvíjející organizací.

NAŠE MIŠE

LEGISLATIVNÍ SITUACE LESNÍCH MŠ A KLUBŮ

Od roku 2016 mají lesní mateřské školy vlastní definici ve školském zákoně. V roce 2018 lesní MŠ poprvé prošly kontrolami České školní inspekce, kdy se ukázalo, že je nezbytné řešit nesoulad legislativy a praxe v oblasti stravování. Toto téma se následně překlenuje i do roku 2019, kdy byla v oblasti legislativy stěžejním tématem změna podmínek pro stravování v lesních MŠ a klubech.

STRAVOVÁNÍ V LESNÍCH MŠ A KLUBECH

V oblasti stravování jsme se věnovali převážně komunikaci zpřístupnění pravidel školního stravování pro zázemí lesních MŠ. Tedy aby i stravování v lesních školkách mohlo nést přívlastek školní a současně se realizovalo v našich jurtech, maringotkách, týpí atp. Dílčím cílem bylo školkám ušetřit byrokracii a zároveň zachovat dobře nastavený hygienický standard dle pravidel HACCP. V našem úsilí nám pomáhala řada partnerů, mezi kterými, již tradičně, nechyběla místopředsedkyně Senátu ČR Miluše Horská, která s námi k tématu stravování uspořádala na půdě Senátu ČR několik kulatých stolů. Téma zůstalo v roce 2019 nedořešeno, ale na jednáních vznikly konkrétní návrhy, které budou v roce 2020 procházet legislativním procesem.

V případě **lesních klubů** se jednalo zejména o kontext upravené definice potravinářského podniku v novelizovaném zákoně o ochraně veřejného zdraví. Existovala obava, že by se veškeré organizace, které manipulují s jídlem, včetně NNO, staly v této oblasti podnikatelskými subjekty. Text novely byl v průběhu legislativního procesu mnohokrát změněn a směrem k lesním klubům budeme v roce 2020 sledovat zejména jeho implementaci tak, aby požadavky a nařízení směrem ke klubům byly jednotné napříč všemi kraji.

V oblasti stravování jsme paralelně pečovali i o živou praxi přímo v lesních MŠ a klubech pořádáním odborných seminářů a webinářů zaměřených na implementaci HACCP a dobré hygienické praxe do specifického zázemí lesních MŠ a klubů.

NOVELA ZÁKONA O OCHRANĚ VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ

Novela zákona o ochraně veřejného zdraví upravuje mnoho oblastí, které se činnosti lesních MŠ a klubů dotýkají, například pravidla pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání (očkování). Také tyto změny jsme aktivně monitorovali a informovali o nich naše členské organizace.

STRATEGICKÉ DOKUMENTY

Vzniku nových lesních MŠ se dotkly také změny v **Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky** na období 2019–2023, který vydalo MŠMT. Nově vznikající lesní MŠ, stejně jako ostatní školy, budou muset v žádostech o svůj vznik nově dokladovat dostatečnou poptávku po svých službách. Na úrovni strategických dokumentů jsme, společně s našimi partnery z dalších vzdělávacích organizací, sledovali a diskutovali vznik a projednávání zásadního dokumentu pro české školství, **Strategii vzdělávací politiky do roku 2030+**, kterou zpracovává expertní tým MŠMT. Naše oficiální připomínka k dokumentu se týkala implementace VUR (vzdělání pro udržitelný rozvoj).

KOMUNIKACE SMĚREM K VEŘEJNÝM INSTITUCÍM A PORADENSTVÍ

Nedílnou součástí naší práce bylo poradenství konkrétním lesním MŠ i klubům, které se soustředilo na praktické fungování zázemí (nastavení prvků školky tak, aby odpovídaly legislativním podmínkám), ale také na komunikaci s úřady, nejčastěji krajskými školskými odbory, místní hygienickou stanicí, či Českou školní inspekcí.

PROJEKTY PODPOŘENÉ Z GRANTŮ

ERASMUS+

Po třech letech skončil projekt Inovativní vzdělávání ve venkovních mateřských školách s litevskými a slovenskými partnery podpořený programem Erasmus+. Cílem projektu bylo sdílení zkušeností mezi partnery, kteří se podílí na šíření myšlenky vzdělávání předškolních dětí v kontaktu s přírodou. Zejména se jednalo o sdílení inovací a výměnu osvědčených postupů mezi institucemi, které se věnují předškolnímu vzdělávání. Vzhledem k tomu, že lesní mateřské školy jsou zatím ze zúčastněných zemí zakotveny pouze v právních předpisech ČR, je velice důležité sdílet znalosti související s právními aspekty, překážkami a možnostmi legislativního ukotvení a maximální právní podporou v každé partnerské zemi. V projektu se tak prolínaly tři základní oblasti – **standardy kvality ve venkovním vzdělávání, zkvalitnění metodik vzdělávání a vnitřní problémy partnerů**, se zaměřením na nedostatek sdílených zkušeností z každodenní praxe; motivaci pedagogů a prevenci jejich velké fluktuace. V rámci projektu jsme navštívili místní školky, vyměňovali si poznatky a čerpali jsme dobrou praxi a inspiraci pro další fungování lesních školek a klubů v České republice.

ADVOKAČNÍ STRATEGIE LESNÍCH MŠ V ZEMÍCH V4

Česká republika je zatím jedinou visegrádkou zemí, která přijala lesní MŠ jako formu předškolního vzdělávání samostatně definovanou školským zákonem. Zástupci lesních a přírodních školek proto spojili síly ke společné advokační strategii ve čtyřech nejproblematictějších otázkách: přístřeší a hygiena, bezpečnost potravin, přístup k rizikům a přínosům a v pedagogice Společný projekt měl za cíl zlepšit legislativní situaci lesních školek ve všech zemích V4, což v konečném důsledku znamená otevřený přístup k lesním školkám pro všechny děti a rodiče. Projekt byl kofinancovaný vládami České republiky, Maďarska, Polska a Slovenska prostřednictvím Visegrádského grantu od Mezinárodního [Visegrádského Fondu](#).

- supported by
- Visegrad Fund
-
-

Nadace OSF

PODPOŘENO SPONZORY

DEN LESNÍCH ŠKOLEK 2019

Již druhým rokem slavily lesní školky celosvětově 3. květen jako svůj Mezinárodní den. Tentokrát s sebou nesl téma lesní pohovka pro rodiče a blátivá kuchyně pro děti. Po celé republice se tak stavěly lesní pohovky – pohodlné kruhy, ke kterým není potřeba nic víc než větve. Pro širokou veřejnost byla připravena oslava probíhající v prostorách Kasáren Karlín. Návštěvníci si užili dva dny plné vzdělávacích i veselých workshopů, her pro děti i dospělé, a měli také možnost uvařit si lektvar v blátivé kuchyni. Průvodci z lesních školek Havránek a Kuchyňka nechali návštěvníkům nakouknout pod pokličku fungování tohoto typu předškolních zařízení. Martina Březinová, ředitelka LMŠ Lesmír a členka poradního orgánu ALMŠ – Skupiny pro kvalitu, seznámila rodiče s principy pedagogiky v lesních školkách a odpovídala na jejich dotazy. Nechyběly ani bubenické workshopy, či možnost vyzkoušet si principy alternativní pedagogiky prostřednictvím intuitivních her. Zazněla také přednáška členky Rady Asociace lesních MŠ Johany Passerin *Rytmus a rituály v lesní školce*. Hlavním poselstvím přednášky bylo uvědomění, že *celý náš život je rytmický*. Posлуhači se také dozvěděli, proč malým dětem nemá smysl nic moc vysvětlovat, a proč má význam obklopit je láskyplným rytmem a učit je dobrým návykům – místo pravidlům.

VZDĚLÁVÁNÍ

V roce 2019 odhlasoval Slet – členská schůze ALMŠ změnu stanov spolku. Hlavní změnou je možnost založit pobočný spolek. Pobočný spolek, jehož posláním je pořádat nigrantové vzdělávací akce zejména pro pedagogy, ředitele a koordinátory lesních školek byl do spolkového rejstříku zapsán 7. března 2019 pod názvem Škola lesem, pobočný spolek ALMŠ. Svou činnost zahájil v dubnu 2019.

LETNÍ ŠKOLA 2019

(22. - 26. července, Ekocentrum Loutí)

Letní škola je místem setkání všech, kteří se snaží podporovat vzdělávání v přímém kontaktu s přírodou. 10. Letní škola byla věnována tématu dětství jako zlatého věku člověka. Hra je hlavním úkolem dítěte, které se učí a poznává svět. Jak podpořit hru a jaké podmínky vytvořit dětem, aby si mohly svobodně hrát? Touto otázkou se zabývaly obě hlavní lektorky. Helle Heckmann z Dánska navštívila Českou republiku již počtvrté a na Letní škole byla také uvedena její kniha Pět zlatých klíčů. Přednášky si připravila také česká lektorka Justina Danišová, která zahrnula publikum množstvím výzkumných dat o tom, jak se dítě učí v procesu hry, proč je hra tak důležitá, a jak ji obhájit a ochránit v dnešním na výkon zaměřeném světě. V další přednášce se věnovala tématu **dovolíme dětem bojové hry?**, a proč se s dětmi občas vyplatí hravě poprat. Odpolední program tvořily tradičně různorodé praktické a didaktické dílny. Účastníci nejvíce ocenili dílny Rodinné systémy, Obrazná řeč pohádek, Práce se dřevem a Blátivý workshop. Nechyběly praktické řemeslné a metodické skupiny, a křest knihy Nejlepší hry z lesních školek.

Přednášky a kontinuální dílna Helle Heckmann

Helle Heckmann na Letní škole pokřtila svou novou knihu Pět zlatých klíčů, kde se zabývá otázkou, co dnes obnáší být moderní rodinou. V přednášce se tak zaměřila na to, jak se liší dnešní rodinný život oproti minulým desetiletím, a zda se změnila potřeba malých dětí.

O den později se konala přednáška Helle Heckmann na téma co znamená hrát si. Nápodoba je něco, čemu děti nedokáží odolat. Proto se Helle zaměřila na to, zda má hra pro děti význam, a jak můžeme podpořit zdravou imitaci, v níž dítě pracuje samo od sebe a nikoli podle toho, co mu někdo řekl. Po celou dobu konání Letní školy zároveň probíhala kontinuální dílna jak být vzorem pro dítě. Ta byla o tom, jak být s dětmi jako jejich vzor, zdroj bezpečí, klidu a inspirace. Na procházce s Helle Heckmann se pozorovalo, co dělá chůze se smysly, dechem, a myšlením. Zároveň se kladl důraz na roli dospělého, určování hranic a podporu dětí ve zvládnání výzev.

“Když jsem v posledních pěti letech cestovala po světě, udělala jsem si představu o tom, kam se ubírá rodičovství a výchova dětí do 7 let. Mnoho rodin má potíže přežít každodenní život. Mnoho dětí trpí tím, že jejich základní potřeby nejsou naplněny. Pět zlatých klíčů je o tom, co my pečovatelé a rodiče můžeme dělat pro to, abychom vytvořili nejlepší a zároveň nejjednodušší životní podmínky. Dopřát dětství čas má smysl,” říká Helle Heckmann.

Johana Passerín a Helle Heckmann na Letní škole

“Pro děti je důležité mít prostor pro hru, protože je to pro dítě způsob, jak se může zapojit do života. Dítě své okolí vnímá a napodobuje, a zkouší si tak, jak by se potýkalo s výzvami každodenního života. Chce zažít svět všemi smysly, ochutnává, zkouší, jaká je věc na omak. Hrou se učí na to, co je zralé,” řekla mimo jiné Helle.

Ministerstvo životního prostředí

Letní škola byla z rozhodnutí (č. 14541862) ministra životního prostředí podpořena ze Státního fondu životního prostředí v rámci výzvy 4/2018 (NP ŽP). Dílny s Helle Heckman byly podpořeny grantem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Zakládáme MŠ/klub
Za seminář děkuji,
hodně mi rozšířil obzory
o tom, co obnáší založení
lesní MŠ/klubu.

SEMINÁŘE

V rámci ALMŠ a pobočného spolu Škola lesem jsme pořádali kurzy a workshopy šité na míru vzdělávání malých dětí v přírodě, což obnáší širokou škálu dovedností. Největší spektrum zahrnoval cyklus Cesta k dobré školce, který má jednak pomoci na cestě k certifikaci dle Standardů kvality LMŠ/LK, a tím k položení kvalitních základů pestré práce v lesním klubu nebo MŠ. Na semináře se daří do České republiky zvát inspirující osobnosti ze zahraničí, jako je Rudolf Hettich, či Johan Ahlbom.

8. ledna 2019 - [Tvorba systému HACCP](#)

13. - 16. ledna 2019 - [Exkurze Berlín 2019](#)

7. února 2019 - [Písňe a říkadla: zima/předjaří](#)

1. března 2019 - [Jak přivést ŠVP k životu](#)

9. - 10. března 2019 - [Volná hra](#)

28. března 2019 - [Písňe a říkadla: jaro](#)

17. května 2019 - [Zakládáme lesní MŠ/klub](#)

18. - 19. května 2019 - [Rytmus a řád v pedagogice a hudbě](#)

30. května 2019 - [Písňe a říkadla: léto](#)

29. srpna 2019 - [Hygiena v provozu \(webinář\)](#)

12. září 2019 - [Rytmus dne - spánek malých dětí](#)

27. září 2019 - [Zakládáme lesní klub nebo mateřskou školu](#)

19. listopadu 2019 - [Hygiena v provozu - webinář](#)

Exkurze Berlín (13. – 16. ledna 2019)

Tři dny inspirace a sdílení ve školkách, které mají patnáct až dvacet let zkušeností, ruku v ruce s didaktickou podporou českých průkopníků lesních školek. Třídenní exkurze do lesních MŠ v Berlíně se konala již po šesté, a byla přínosem a inspirací jak pro všechny začínající, tak zkušenější průvodce. V exkurzi jsme se zaměřili na to, co našim severním sousedům v přírodní pedagogice funguje, a to na příkladu školek, které fungují i 20 let. Za uplynulá léta jsme nasbírali mnoho zkušeností a našli partnerské školky, takže víme, za čím do které školky jdeme, koho tam potkáme. Hodnotná je také neformální stránka této vzdělávací exkurze – setkání s dalšími účastníky z jiných školek, pohled na vlastní organizaci z jiné perspektivy.

Ahlbom & Passerin: Volná hra (2. – 3. listopadu 2019, Brno)

Děti, hlavně ty nejmenší, se chtějí učit neustále. Jen my někdy nevíme, co nebo kdy - a pak děláme chyby. Volná hra je jedním ze základních kamenů filosofie lesních školek. Na semináři jsme zkoumali element volné hry pomocí intuitivních her s Johanem Ahlbomem a podrobněji jsme se podívali na charakteristiku volné hry, její podmínky a přínosy s Johanou Passerin. Intuitivní hry (tleskání, dupání, házení tyčemi a jinými předměty), rozhovory o podstatě hry, o strachu, důvěře, autoritě a svobodě, a vymezení hranic. Hry, které dětem ponechají dostatek svobody, aby se mohly učit to, co se potřebují učit.

VZDĚLÁVACÍ CYKLY

Vzdělávací cykly umožňují účastníkům projít komplexním poznáním daného tématu a načerpat inspiraci a vědomosti. Cykly nejsou uzavřené, a vždy je také možnost se přihlásit pouze na jednu z částí.

Cesta k dobré školce

Vzdělávací cyklus *Cesta k dobré lesní školce* se postupně věnoval personalistice, vzdělávací koncepci a zajištění potřeb dětí, evaluaci, rozpočtu, smlouvám, provozním podmínkám a dokumentům, spolupráci s rodiči i komunikaci s veřejností. Během pěti vzdělávacích víkendů pomohl pedagogům i ředitelům zorientovat se na cestě ke kvalitní lesní školce. K tomu lektorům pomáhaly Standardy kvality, soubor dobrých zkušeností a ověřené praxe vytvořený průvodci z nejzkušenějších lesních školek v České republice, sepsaný do přehledných bodů. Po absolvování školky byly připraveny projít certifikací (splnit Standardy kvality).

Písňe a říkadla

Vzdělávací cyklus *Písňe a říkadla* s Johanou Passerin byl zaměřený na pět tematických podvečerů plných inspirace pro každý den ve školce. Účastníci poznávali říkanky, pohádky, písničky a hry, které pomohou tvořit rytmus dne, zvládat přechodové situace, zklidnit se, nebo naopak rozproudřit energii. Součástí cyklu byl také prostor sdílení zkušeností, hledání odpovědí na otázky a kolegiální podporu. Cyklus se konal v roce 2019 poprvé a po jeho úspěšném uvedení ho plánujeme i v roce 2020.

Svátky a tradice

V cyklu *Svátky a tradice* se účastníci zabývali obrazy, které nám nabízejí jednotlivé svátky křesťanského, židovského a předkřesťanského roku – našeho kulturního kontextu. V cyklu se účastníci zabývali otázkou smyslu dodržování tradic, a hledali cesty, jak je nově uchopit a prožívat s dětmi v předškolním věku v současném světě – a to vše v rámci seznámení se se svátky probíhajícími od jara až do zimy.

Supervizní skupiny

Supervize patří mezi nástroje, které mohou pomoci sledovat kvalitu vztahu, komunikace nebo pedagogických postupů a metod. Ve skupině se účastníci věnovali svým případovým studiím z oblasti pedagogického přístupu a diagnostiky, výchovných stylů, komunikace, evaluace, týmové dynamiky a řízení organizace. Skupiny byly určeny pro průvodce, kteří přinášeli témata a supervizor je pak jimi provázel.

Přírodní pedagogika s Rudolfem Hettichem

Pedagogická práce v přírodě má svá specifika a vyžaduje, aby byl pedagog byl připravený a dokázal zvolit vhodné prostředí, měl určité minimální přírodovědné, pedagogické a psychologické znalosti. V České republice není možnost systematicky studovat didaktiku pedagogické práce v přírodě. Cílem vzdělávacího programu je umožnit účastníkům, kteří již nějakou zkušenost se vzděláváním dětí v přírodě mají, porozumět působení lesa a přírody na rozvoj dítěte, pochopit princip a význam volné hry. Zároveň si pod vedením lektora Rudolfa Hetticha prošli základy didaktiky biologie, přírodovědy, geologie. Přírodní pedagogika je obor rozšířený zejména v Německu, odkud pochází i lektor celého cyklu.

Hygiena v provozu:
„Děkuji za super organizaci
a určitě ve webinářích
pokračovat. Bylo to ideální
načasování v přípravném
týdnu, skvěle nám to sedlo
a spoustu podnětů jsme ještě
zakomponovaly do našeho
provozního řádu.“

Hygiena v provozu:
Kurz byl výborně připravený
a velmi děkuji za možnost
kurz nahrávat. Mohli jsme
se potom podívat společně
s ostatními členy týmu
a probrat potřebné.

ČLENOVÉ TÝMU

Statutární zástupkyně
e-mail: tereza.valkounova@lesnims.cz

Tereza Valkounová vystudovala učitelství biologie a občanské výchovy, během studia pracovala v neziskové organizaci Občanská inspirace zaměřené na práci s dětmi a místní komunitou. V rámci doktorského studia primární pedagogiky se dostala na téměř dvouletou stáž do Německa, kde rozšířila svůj obzor o koncept udržitelného rozvoje, v praktickém podání o lesní mateřské školy. V roce 2010 spoluzaložila Asociaci lesních mateřských škol (ALMŠ) a od té doby ji vede. Věnuje se zejména advokační činnosti, marketingu, firemnímu fundraisingu, lektorování vybraných seminářů a zastupuje ALMŠ navenek.

Péče o členy a produkce
e-mail: martina.dvorakova@lesnims.cz

Martina Dvořáková se stará o potřeby členů a produkci. Lesní mateřské školy a kluby se na ní mohou obrátit s jakýmkoliv dotazem, stejně jako zájemci o členství a nebo o služby ALMŠ. Organizuje členské schůze a má na starosti produkci vzdělávacích akcí ALMŠ.

Výkonná ředitelka, webeditorka
e-mail: pavla.stindlova@lesnims.cz

Pavla Štindlová má zkušenosti v oblasti PR, produkci, fundraisingu a finančním řízení v ziskovém i neziskovém sektoru. V Asociaci LMŠ se stará o finance a snaží se být podporou i v dalších oblastech, ve kterých má zkušenosti. Má na starosti konzultace v oblasti finančního řízení, pracovněprávní problematiky a GDPR. S ALMŠ spolupracuje od začátku jejího založení.

Legislativa, grantový fundraising
e-mail: magda.kvitkova@lesnims.cz

Magda Kvítková školní část svého studia strávila na oboru Studia občanského sektoru. Hodně jí však dala zejména praxe v nejrůznějších neziskových organizacích, především v NROS, která jí umožnila získat přehled o českém neziskovém sektoru, jako důležitém prvku české občanské společnosti. V ALMŠ má na starosti oblast legislativy a grantový fundraising, a konzultace v oblasti legislativy. Školky její služby oceňují zejména při zakládání či transformaci na lesní MŠ.

Členka Rady ALMŠ a Skupiny pro kvalitu
e-mail: johana.passerin@lesnims.cz

Jako průvodkyně v lesních školkách působí od roku 2010. Nejprve jako vedoucí pedagog v lesní MŠ Šárýnka, od roku 2014 pak v lesním klubu Hvězdy v lese, který založila a vede. V ALMŠ působí aktivně od jejího založení, od roku 2012 má na starosti oblast vzdělávání. Věnuje se také budování kontaktů se zahraničními lesními školkami a budování mezinárodní spolupráce. Absolvovala seminář waldorfské pedagogiky pro učitelky MŠ a je kvalifikovanou chůvou pro děti od narození do začátku školní docházky. Studuje obor Speciální a předškolní pedagogika. Významné zkušenosti získává na studijních stážích v zahraničí. Dosud navštívila školky v Německu, Dánsku, Izraeli, Švédsku, Skotsku a na Islandu.

Členka Rady ALMŠ a Skupiny pro kvalitu
e-mail: jedenstrom@volny.cz

Pedagožka, poradenská speciální pedagožka, rodinná terapeutka, supervizorka ve vzdělávání, a lektorka v oblasti vývojové psychologie. Zakladatelka a ředitelka organizace Jeden strom, z.ú. Zaměřuje se na práci s rodinami s výchovnými problémy či závislostním jednáním, s dětmi s poruchami autistického spektra, poruchami vývoje řeči a chování. Absolvovala pětiletý sebezkušenostní psychoterapeutický výcvik v integrativní skupinové psychoterapii a dvouletý výcvik psychosociálních dovedností. V oblasti NNO je její specializací etika neziskového sektoru a učitelské profese.

Členka Rady ALMŠ
e-mail: sarka.nekudova@lesnims.cz

Začínala v roce 2004 v Ekologickém právním servisu (nyní Frank Bold) jako organizační ředitelka s péčí o zaměstnance, provoz, PR, fundraising, facilitace. Po čtyřech letech odešla na mateřskou dovolenou a dále pracovala jako manažerka projektu „Sladování rodinného a pracovního života“, v rámci kterého vznikla v roce 2011 nyní již Lesní mateřská škola Sýkorka (první lesní školka v Brně). Protože zájem o docházku do Sýkorky byl veliký, založila v roce 2016 druhou lesní školku – Lesní klub Medlánska.

Členka Rady ALMŠ a Skupiny pro kvalitu
e-mail: klaker626@gmail.com

Vystudovala obor předškolní výchovy na VOŠ a vysoké školy speciální pedagogiky, etiku na Teologické fakultě. Založila Dětský lesní klub Stromík (2010) a Dětský lesní klub Mariánka (2012). V lesním klubu pracuje jako koordinátorka a pedagog.

SPOLUPRÁCE S DALŠÍMI ORGANIZACEMI

Spolufinancováno
z programu Evropské unie
Erasmus+

- supported by
- Visegrad Fund
-
-

Iceland
Liechtenstein
Norway

**Active
citizens fund**

Nadace OSF

PŘÍLOHA: FINANČNÍ ZPRÁVA

Rozvaha ve zkráceném rozsahu ke dni 31.12.2019 (v celých tisících Kč)

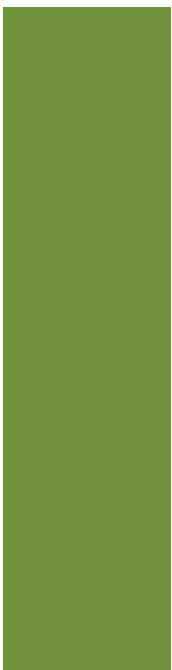

Označení	AKTIVA	číslo řádku	stav k prvnímu dni účetního období	stav k poslednímu dni účetního období
a	b	c	1	2
A	Dlouhodobý majetek celkem Součet A.I. až A.IV.	1		
A. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	2		
A. II.	Dlouhodobý hmotný majetek celkem	3		
A. III.	Dlouhodobý finanční majetek celkem	4		
A. IV.	Oprávy k dlouhodobému majetku celkem	5		
B	Krátkodobý majetek celkem Součet B.I. až B.IV.	6	2 839	2 266
B. I.	Zásoby celkem	7	16	2
B. II.	Pohledávky celkem	8	554	703
B. III.	Krátkodobý finanční majetek celkem	9	2 269	1 561
B. IV.	Jiná aktiva celkem	10		
	Aktiva celkem Součet A. až B.	11	2 839	2 266

Označení	PASIVA	číslo řádku	stav k prvnímu dni účetního období	stav k poslednímu dni účetního období
a	b	c	3	4
A	Vlastní zdroje celkem Součet A.I. až A.II.	12	1071	1462
A. I.	Jmění celkem	13	57	51
A. II.	Výsledek hospodaření celkem	14	1014	1411
B	Cizí zdroje celkem Součet B.I. až B.IV.	15	1768	804
B. I.	Rezervy celkem	16		
B. II.	Dlouhodobé závazky celkem	17	16	
B. III.	Krátkodobé závazky celkem	18	1697	631
B. IV.	Jiná pasiva celkem	19	55	173
	Pasiva celkem Součet A. až B.	20	2 839	2 266

Výkaz zisku a ztráty ve zkráceném rozsahu ke dni 31. 12. 2019 (v celých tisících Kč)

		Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Celkem
A.	NÁKLADY			
A. I.	Spotřebované nákupy a nakupované služby	1300		1300
A. II.	Změny stavu zásob vlastní činnosti a aktivace			
A. III.	Osobní náklady	1066		1066
A. IV.	Daně a poplatky			
A. V.	Osobní náklady	115		115
A. VI.	Odpisy, prodaný majetek, tvorba a použití rezerv a opravných položek			
A. VII.	Poskytnuté příspěvky	3		3
A. VIII.	Daň z příjmu	33		33
	NÁKLADY CELKEM	2517		2517
B	VÝNOSY			
B. I.	Provozní dotace	331		331
B. II.	Přijaté příspěvky	1562		1562
B. III.	Tržby za vlastní výkony a zboží	770	300	1070
B. IV.	Ostatní výnosy	2		2
B. V.	Tržby z prodeje majetku			
	VÝNOSY CELKEM	2665		2665
C	Výsledek hospodaření před zdaněním	181	300	481
D	Výsledek hospodaření po zdanění	148	300	448

www.lesnims.cz